

Grieg Seafood Rogaland AS avd Stjernelaks
Sjernerøyvegen 22
4170 Sjernerøy

Saksbehandler:
Kirsten Allred

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Grieg Seafood Rogaland AS avd Stjernelaks

Kontrollnummer: 2023.016.I.SFRO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Lars Martin Lauvsnes Hetland

Fra Statsforvalteren i Rogaland:

Kirsten Allred

Andre deltagere:

Helge Eriksen

Kjell Magne Bjerga

Martin Mjøs-Haugland (på Teams)

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Rogaland:

Jan Meling

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Grieg Seafood Rogaland AS avd Stjernelaks (Stjernelaks) den 28. november 2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Rogaland avdekket tre avvik og ga en anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Måleprogrammet er mangelfullt og har ikke blitt oppdatert siden 2016.
- Kalibrering/kontroll av vannmengdemåler og pH-måler er ikke dokumentert.
- Tanken for lagring av maursyre er ikke tilstrekkelig risikovurdert.

Anmerkninger:

- Virksomheten bør forbedre måten substitusjonsvurderingene blir dokumentert.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

8. desember 2023	Kirsten Allred	Kirsten Redmond Kristiansen
dato	kontrollør	fagleder forurensing
	Statsforvalteren i Rogaland	

Kopi sendt til: Stavanger kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: GRIEG SEAFOOD ROGALAND AS AVD STJERNELAKS	
Organisasjonsnr.: 972079561	Eies av: 838065392
Bransjenr. (NACE-kode): 10.202 - Frysing av fisk, fiskefileter, skalldyr og bløtdyr	

Kontrollert enhet

Navn: Grieg Seafood Rogaland avd Stjernelaks	Anleggsnr.: 1103.0595.01
Besøksadresse: Sjernerøyvegen 22, 4170 Sjernerøy	
Kommune: Stavanger	Fylke: Rogaland
Anleggsaktivitet: Landbasert	
Tillatelse gitt: 25.03.2022	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i tillatelse eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens risikobaserte tilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Utslippskontroll
- Renseprosess og -utstyr
- Avfallshåndtering
- Internkontroll

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Stjernelaks plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Stjernelaks innen 15. februar 2024 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfropost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Rogaland v/Kirsten Allred.

4. Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for kontroller på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av kontrollen. Vi varsler derfor at vi tar sikte på å fastsette gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 22 500,- i gebyr for kontrollen.

Hjemmel for et vedtak om gebyrsats er forurensningsforskriften § 39-7. Dere har anledning til å kommentere varselet, jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Rogaland innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Rogaland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Måleprogrammet er mangelfullt og har ikke blitt oppdatert siden 2016.

Avvik fra:

Tillatelsen av 25.03.2022, vilkår 10.4

Kommentarer:

Iht. vilkår 10.4 i tillatelsen (av 25.03.2022) skal Stjernelaks ha et program for utslippskontroll (måleprogram), som *blant annet* skal inneholde

- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning) for hver strøm og komponent.
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering.

Programmet skal, ifølge samme vilkår, holdes oppdatert.

Stjernelaks har et måleprogram for utslipp til vann. Måleprogrammet er fra 2006, og ble sist revidert/oppdatert i april 2016. Måleprogrammet mangler en beskrivelse av hvordan totalutslippet (til vann) fra virksomheten skal beregnes.

Det mangler også opplysninger om frekvens for kontroll/kalibrering av måleutstyret (vannmengdemåler og pH-måler), og hvordan kontrollene skal dokumenteres, se avvik 2.

De nye utslippsgrensene i tillatelsen av mars 2022 (og som gjelder fra desember 2023) har blitt tatt inn i et dokument med navn «Prøvetakingsplan – mikrobiologisk kontroll av renhold, hygiene, mattrygghet og utslippskontroll» (revidert: 10.11.22). Virksomheten bør samordne de to dokumentene ift. de krav tillatelsen stiller til innholdet i måleprogrammet.

Avvik 2

Kalibrering/kontroll av vannmengdemåler og pH-måler er ikke dokumentert.

Avvik fra:

Tillatelsen vilkår 10.3

Kommentarer:

For å kunne beregne årlig totalt utslipp av fett, suspendert stoff og biologisk oksygenforbruk til resipienten må virksomheten ha pålitelige målinger av mengden prosessavløpsvann som slippes ut. I tillatelsen stiller det krav om at virksomheten skal ha vannmengdemåler, og at det skal utføres jevnlig kontroll/kalibrering av måleutstyret.

Stjernelaks har installert vannmengdemåler, men kunne på kontrolldagen ikke gjøre rede for om vannmengdemåleren har blitt kalibrert. pH-måleren blir – ifølge virksomheten - kalibrert «støtt og stadig», men kalibreringen er ikke dokumentert.

Avvik 3

Tanken for lagring av maursyre er ikke tilstrekkelig risikovurdert.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 18-4, jf. forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (internkontrollforskriften) § 5 annet ledd punkt 6 og tillatelsen av 25.03.2022 vilkår 9.2.1

Kommentarer:

Stjernelaks har en tank for lagring av maursyre. Tanken er 30 m³ stor, og faller dermed inn under virkeområdet til tankforskriften. Ifølge forurensningsforskriften § 18- skal tankanlegg sikres med nødvendige barrierer mot ulike hendelser som kan medføre forurensning.

Stjernelaks sin tank er en stående dobbelvegget tank. Dobbeltveggede tanker vil kunne fungere som et oppsamlingsarrangement i seg selv, ved at en lekkasje fra den indre tanken fanges opp av den ytre tankveggen. Tanken skal da ha en løsning som sikrer deteksjon av en eventuell lekkasje til mellomrommet mellom veggene. Det har tanken til Stjernelaks.

I tillegg skal tanken ha et oppsamlingsarrangement for spill fra overfylling, der kapasiteten skal være basert på en miljørisikoanalyse. Miljørisikoanalysen skal omfatte alle forhold ved tanklagringen, så som tanker, tilknyttet utstyr, installasjoner, aktiviteter/operasjoner og eventuelle eksterne påvirkninger, som kan medføre fare for forurensning. Miljørisikoanalysen skal også omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen. Det skal settes akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko og både sannsynlighet og konsekvens for miljøet skal vurderes og vektlegges.

Statsforvalteren fikk etter kontrollen oversendt Stjernelaks sin «Risikovurdering ytre miljø». Utslipp av maursyre har blitt vurdert, der årsaken (til utslippet) er satt til «brudd i tank, rør, koblinger etc.». Hendelsen er vurdert til sannsynlighet 1 («sjeldnere enn hvert 10. år») og konsekvens 2 («uvesentlige skader på miljø, eller skader som krever mindre tiltak»). Statsforvalteren vil kommentere at de ulike årsaksforholdene bør splittes opp, sannsynligheten for slanger og koblinger er sannsynligvis større enn (tretthets)brudd i tanken. Andre forhold har ikke blitt vurdert: aktiviteter/operasjoner eller eventuelle eksterne påvirkninger (brudd i tanken kan også skyldes påkjørsel).

Risikoanalysen mangler en vurdering av resipientens sårbarhet, og akseptkriterier.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten bør forbedre måten substitusjonsvurderingene blir dokumentert.

Kommentarer:

Tillatelsen vilkår 6 stiller krav om at virksomheten skal ha et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier.

Stjernelaks har et dokumentert system for substitusjonsvurderinger. Dette ble fremvist Statsforvalteren på kontrolldagen. Vaske- og desinfeksjonsmidler har blitt vurdert ift. å erstatte de med mindre helse- og miljøfarlige stoffer.

Statsforvalteren vil imidlertid bemerke at vurderingen for det enkelte produkt som virksomheten har sett på, bør suppleres med opplysninger om hva vurderingen er basert på. Per i dag står det kun «nei» i siste kolonne av vurderingen, der spørsmålet er «Finnes det andre alternative midler med mer skånsom effekt på miljøet». Dette «nei'et» bør begrunnes med hvordan en har funnet ut at det ikke finnes alternativer, dvs. mer miljøvennlige produkter. Virksomheten kunne på kontrolldagen ikke svare på hvordan en har gått fram for å finne ut om det er mer miljøvennlige produkter på markedet, eventuelt hvorfor det ikke har vært behov for å vurdere substitusjon.

Statsforvalteren vil også legge til at *alle* produkter som inneholder helse- og miljøfarlige stoffer skal vurderes for substitusjon, også produkter som virksomheten bruker mindre mengder av.

8. Andre forhold

Nye utslippskrav i samsvar med BAT-AEL

Stjernelaks fikk oppdatert utslippstillatelse 25.03.2022. I tillatelsen er det fastsatt grenseverdier for utslipp til vann som er i tråd med forpliktende utslippsgrenser som følger av BAT-konklusjonene for næringsmiddelindustri (BAT-AEL). I utgangspunktet er grenseverdiene gjeldende fra 04.12.2023. Bedriften har søkt om midlertidig unntak fra de nye grenseverdiene, og søknaden er i skrivende stund fortsatt under behandling.

Nytt utsorteringskrav: Plast-, hage- og matavfall

Den 1. januar 2023 trådte avfallsforskriftens kapittel 10a *Utsortering og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper* i kraft. Kapitlet stiller krav til utsortering av husholdningslignende plast-, hage- og matavfall. Kravene gjelder for kommuner og virksomheter. Miljødirektoratet har utarbeidet en [veileder](#) til virksomheter om hvordan å følge opp krav til utsortering og materialgjenvinning.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse nr. 2017.0732.T, gitt 07.11.2017

Framlagt dokumentasjon for å verifisere faktiske forhold, oversendt i e-poster 28.11.2023:

- Prosedyre for avfallshåndtering, sist rev. 19.04.2023
- Måleprogram for utslipp til vann (avløpsvann) sist rev: 20.04.2016
- Risikovurdering ytre miljø Stjernelaks (utdrag, uten dato)
- Prosedyre for risikoanalyse, sist rev 17.07.2023
- Instruks for vann- og isprøver, sist rev. 26.10.2018
- Prøvetakingsplan – mikrobiologisk kontroll av renhold, hygiene, mattrygghet og utslippskontroll, rev. 10.11.22